

# CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

**Szerkesztőség:**  
Főttér. 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.  
Megjelen minden vasárnap reggel.  
Kéziratok nem adatnak vissza.

**Előfizetési díj:**  
Egész évre 4 frt Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.  
**Hiretéseket:**  
a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.  
**Egyes szám ára 8 kr.**

**Kiadóhivatal:**  
Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetés- és hirdetési díjak küldendők.  
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.  
Nyílttér postá sora 30 kr.

## Pártoskodás.

Jelszól választottuk, mert soha kedvezőbb alkalom nem kínálkozott a mainál, a pártoskodás elfajulásával együtt járó visszavonás föltárására.

Az előjáróság az 1848. évi törvények előkészítőjét, azok megalakítóját, védelmezőjét a hazai és emberszeretet apostolát ércbe önteti, s minden módon arra törekszik, hogy párt és társadalmi állásra való tekintet nélkül, a szobor leleplezésének minél fényesebbé tételére, Csongrád minden jó polgárának közreműködése biztosítsák, vendégül igyekeznek megnyerni Kossuth Lajos fiát, országgyűlési képviselőnként, stb. szóval a legbecsületesebb és legelőzékenyebb módon törekszik egy mindeneket egyesítő, lélekemelő ünnep létesítésére. Az előjáróság ez intencióit helyesli jóváhagyja, előmozdítja, fölötte hatóságai, Gajári, Kossuth Ferencz és e szép terv még sem sikerült, mert az őszhangot a legkisebb visszavonás is megrontja, valamiképp a tó sima felületét megzavarja a legrosszabb suhancz által bedobott kő is.

A közgyűlés pünkösdi vasárnapjára tűzte ki, Kossuth Lajos

mellszobrának leleplezését, a függetlenségi párt egy gyűlésén azonban Hegyi Antal proklamálta, hogy vagy ők tartják meg az ünnepélyt vagy az ünnepély náluk nélkül esik meg, sőt nemcsak a kormány-pártot akarta kizárni a részvételből, hanem a Faragó vezérlelt alatt álló ellenzékieket is, sőt ugye szó mint írásbani előterjesztéseire Kossuth Ferencz az ünnepély több ízbeni elhalasztását kérte, sőt legutóbbi levelében megjelenését csak őszre helyezte kilátásba.

Mint hogy azonban az előjáróság Kossuth Lajos emlékéhez méltó ünnepet, csak az őszközönség lelkes részvétele és támogatása mellett vélt létesíteni, mint hogy Kossuth Ferencz részvétele nélkül ez ünnepet megtartani nem hajlandó, kénytelen volt az e hó 14-ikére összehívott képviselő testületnek jelentést tenni, mely az ünnepet elhalasztotta ugyan, de a szobrot a kész talapzatra a tanuló ifjúság jelenlétében ünnepélyesen elhelyezte.

A jövő nemzedék állta körül a Kossuth szobor előtt álló főjegy-zónket, mikor a közgyűlés határozatát hirdette, elfogulatlan ép lelkük amint elfordult a korszellemet rontó pártoskodástól, bizonynyára lelke-

sedéssel és áhitattal csüggött annak ércbe öntött alakján, ki a »szabadság, egyenlőség, testvériség« szent ígét törvénybe iktatta, insitutiókkal védte.

Oh engedje a magyarok Mindenható Istene, hogy szólásra nyílt ajkaink szavát megértse mindenkünk: nincs nemes és nemtelen többé, testvériség köt össze bennünket, egy hazának fiait polgárok vagyunk. — Oh értsétek meg Csongrádnak — varázshatású szavára fölszabadult — polgárai, hogy ő mindnyájunknak atyja, evvel valamennyiünket édes testvérekké tett, ne engedjétek hogy bárki izgatása köztetek a békét és egyetértést zavarja, a rideg önző pártédeknek nem szabad Kossuth Lajos szobra talapzatáig sem felhatni, hanem ott helyet kell találnia minden pártnak, a társadalom minden osztályának.

— **Községi fogyasztási adót,** mely a községi egyenes adó leszállítását vonja maga után, eddig a községnek kiróvni jogában nem volt, most is csak azon községek folyamodhatnak a nagyméltóságú magy kir. belügy- és pénzügyminiszter urakhoz a községi fogyasztási adók engedélyezéséért, melyeknek egyenes községi pótdadója a 40%-ot meghaladja és a me-

## TARCEZA

### A szerencse.

Ira: Vértessy Arnold.

Mindenkinek nyujtogatja egyszer kezét a szerencse istenasszonya, csak meg kell ragadni annak idején. Ha Kalmár Imre sokáig habozott volna, vonakodott volna, isten tudja, hol volna most. Valahol valami vidéki kis városban, vagy talán valami rongyos falun tanítóskodnék, vesződnék a sok rossz gyerekkel, sopánkodnék a szűk fizetés miatt s tengődnék nyomoruságosan.

Míg most uri jó módban él, tisztelete, becsülete van, jó hivatala, pénze, három emeletes háza. Azt mondják, nemsokára királyi tanácsosi címet is kap a közügyek terén szerzett érdemeiért.

Meglehet, hogy ön is ott lesz az üdvözlők sorában, tisztelt olvasóm s hallani fogja a banket alkalmával, hogy ime egy férfi, ki saját erejéből emelkedett e diszes polczra a mi igaz is, ámbár gyengéd női kezek is segítettek valamit.

Fiatal korában egy előkelő uri házhoz került nevelőnek két kis fiu mellé falura. Egy leánykája is volt az uri családnak s a mellett szintén nevelőnő. Szemrevaló, fiatal csinos kisasszony, a kivel ő nagysága néha kegyeskedett úgy egy kicsit enyelegve csipdesni a nevelő urat:

— No, no, ne nézzen annyit Toni kisasszonyra, mert még baj lesz belőle.

Vagy pedig máskor: — Nézze, milyen csinos ez a Toni kisasszony. Nem dobog egy kicsit a szíve. Kalmár Imre azonban nagyon jól látta, hogy miért szeretné a nagyságos asszony, hogy egy kicsit forgolódnék Toni kisasszony körül. Mert hát ez nem tetszett ő nagyságának, hogy valaki, éppen az ő nagysága testvére-öccse, nagyon is sokat forgolódott a kisasszony körül.

Egyszer aztán a fiatal urat elküldték a szülei utazni. De nem vett bucsút senkitől. Toni kisasszony keserves sirást vitt végbe s azt beszélték a eselések, hogy be akart ugrani a kutba.

Aztán kijött Budapestről a Toni kisasszony atyja, valami szegény kis hivatalnok, a ki szörnyű lármát csapott, dühösködött, kiabált, adják vissza a leánya becsületét.

Kalmár Imre komolyan hallgatta, egyetlen szóval sem szakítva félbe ő nagyságát. Éles szeme rögtön megpillantotta a háttérben a szerencse istenasszonyát, ki kezét nyujtja feléje. S abban a pillanatban elhatározta, hogy nem fogja elszalasztani. Ki tudja a csalfa istenasszony megjelenik-e neki még egyszer az életben?

De nem akarta olesón megkötni az alkut s időt kért a megfontolásra.

Ő nagysága azonban tudta, hogy az ilyen ügyekben nem jó a megfontolás. Sürgősen kellett azt elvégezni. A család áldozatokra kész s nem bánja, ha egy-két ezer forinttal többbe kerül is a dolog, csak vége legyen. Mert attól is félhettek, hogy a könyelmű fiu, a kit külföldre küldtek, egyszer csak vissza fordul és itt terem. Akkor aztán Isten tudja mi történik.

— Beszéljen csak, kérem, világosan, mit kíván még? — faggatta ő nagysága a nevelő urat.

— Biztos állást, a miből a feleségemet eltartatom. — válaszolt a fiatal ember.

Ugy beszélt, mint higgadt, megfontolt férfi, ki leendő családjára gondol; nem könyelműen, hebeburgya módon. Mert az az egy pár ezer forint hamar elrepülhet, a család pedig megmarad.

— Jó, jó, az is lesz, — ígérte az öreg asszony.

— A tanító kenyere nagyon sovány kenyér, nagyságos asszonyom, — szólt Kalmár Imre; — valami bankhoz szeretnék bejutni.

Hatalmas pénzes emberek voltak, részesek mindenféle nagy vállalatokban, könnyen szerezhetek Kalmár Imrének jó állást valamelyik pénzügyminisztériumnál. Csak akarni kellett s rögtön kiszült, hogy az egyik pénztárnok beteges ember, a kit nyugalomba kell küldeni s Kalmár Imre elfoglalhatja helyét.

lyek az 1896—1898. évek valamelyikében a kincstári fogyasztási adók bérletéből hasznot huztak. — A kedvezmény elnyeréséhez szükséges előfeltételek mindegyike nálunk meg volt, s így az előjáróságot méltán érthette volna a szemrehányás, ha a kilátásba helyezett kedvezményt szegény községünk részére biztosítani a közgyűlés előtt javaslatba nem hozza; a közgyűlés egyhangulag tette magáévá az előjáróság javaslatát, de mint minden ujítás ez is sok aggodalmat kelt életre, bizunk azonban, hogy amint más nagy városban ezen intézmény bevált és a bor, hus és a szesz elárúsítók hátrányára semmiképen nem sem szolgált, úgy városunk józan, derék kereskedői és iparossai az előjáróságot ez ujítás czélszerű létesítésében tanácsukkal támogatják, hisszük, hogy az előjáróság minden aggodalmat eloszlatni, s minden jogos igényt tekintetbe venni el nem mulasztand.

### UJDONSÁGOK.

— **Kinevezés az anyakönyvi hivatalhoz.** Az állásáról lemondott Bozó Mihály helyettes anyakönyvvezető állására, a belügyminiszter h. anyakönyvvezetővé Borda Mihályt nevezte ki.

— **Közigazgatási bizottság.** Csongrád-vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 26-án délelőtt tartja rendes havi ülését, a vármegyeház kistermében. Délután ugyanott a fegyelmi választmány ülés.

— **Halálozás.** Ifj. Palásti Kovács István halálával a legtekintélyesebb gazda családok gyászt öltenek. Teljes egészségében és erejében váratlanul fósztotta meg tőle szüleit, feleségét és árvácskáját a kérelhetlen halál.

— **Nemes cselekedet.** Huszty Márton színigazgató, ámbár társulata általában a legjobb erőkből van szervezve, köztük Falussy, Miskolczy, Szeles, Fehér Erzs, Husztyné, Török Margit, Csatai Irma, Varga Anna stb., még sem részesültek a közönség részéről kellő támogatásban. Mivel pedig a társulat Csongrádról búcsúzik, azért igen kívánatos lett volna, hogy egy színházi este anyagilag is sikerüljön. Ezt a sikert valószínűsítették meg önagsága Vladár Sándorné urnő, valamint Boér Ilonka és Szvoboda Rózsika kisasszonyok. Ügybuzgó nemes fáradozásuk telt színházat hoztak

össze f. hó 15-én este »Felső Klári« énekes népszimnű előadására. Ott volt az intelligenciának színe-java. Ekkor tűnt ki, hogy milyen szép számú színházlátogató úri közönség volna nálunk, ha mindig pártolnák a színházat. Ezen este aztán minden tekintetben kitűnően sikerült. Valami 100 frtot jövedelmezett. Az érdem a főnt említett három hölgyé, a kik valóban megérdemlik, nemes cselekedetük okán, hogy teljes dícséretben és elismerésben részesüljenek. Előadás után tánczra pördült a mindkét nembeli ifjúság és teljes jó kedvvel tánczoltak jóval túl az éjféli órákon.

— **Szobor átadás.** Kossuth Lajos szobrát a f. hó 14-én adták át ünnepélyesen megőrzés végett a községi előjáróságnak. Tehát tévedésben vannak azok, akik azt hiszik, hogy akkor volt a leleplezés. A leleplezést Kossuth Ferencz kívánságára a községi közgyűlés akkorra halasztotta: mikor a felízgatott kedélyek annyira lecsillapodnak, hogy a leleplezési ünnepély megzavarásától nem lehet tartani.

— **Népgyűlést** hirdetett Faragó Antal mult vasárnap a központi szállodához, ott azonban sem ő, sem a népgyűlés másik kiszemelt szónoka dr. Szarka Mihály szöhoz sem juthatott; Hegyi emberei folytonos közbekiáltásaikkal a szónoklatokat lehetetlenné tették. Mi; a szabad szó harcizosai, alkotmányunk ezen biztosítékának ily durva megsértését a legjobban fájjaljuk és elítéljük, noha az éretlen tömeg némi melegségére nem csak azt kell elismernünk, hogy »nem tudják, hogy mit cselekszenek«, nem tudják, hogy jogaik és szabadságaik vértjét rontják, pusztítják; hanem azt is, hogy a kabátosok iránti gyűlöletet és megvetést, melynek sulya ezen a népgyűlésen Faragó Antal és dr. Szarka Mihályra szakadt, a multban éppen dr. Szarka Mihály élesztgette és ápolta.

— **Baleset.** Részletek hiányában csak a következőket írhatjuk: Dudás Ferencz tanító a mint a tankötelemek összeírását teljesítette a kisértben, magával egy 9 m/m-es flóber puskát hordult. Átakarván kelné a holt Tiszán, hogy a kilenczesi veteményét megnézzé, Ujhelyi Nándor ügyvéd úr tanyáját kérte meg, hogy csónakon vigye által. Az készüléggel engedett a kérésnek s már oldani kezdte a csónak kötelét, mikor Dudás Ferencz a csónakba akart lépni a kezében levő flóberrel. Hogy-hogy nem, alkalmasint a ravasz nem volt leeresztve, a flóber elsült s a golyó a tanyás lánykába fúródott. A sürgősen

hívott orvosi segély megállította a vérzést, a golyót azonban eddig nem sikerült ki-venni. A baleset áldozata súlyos betegen fekszik, de állapota nem életveszélyes.

— **Munkások képviselője.** A helybeli 48-as párt a f. hó 23-án tartandó községi képviselő választásra, már kijelölte azokat, akikkel képviselgetni akarja a község adófizető polgárságát. Nem tudjuk elléggé helyeselni a 48-as párt azon eljárását, hogy a helybeli munkásokat is képviselgetni szándékozik a községi közgyűlésben. Mint hírből tudjuk a helybeli szociáldemokrata párt vezérét; Huszka Mihályt léptették fel egy kerületben. Ez az eljárás nagyon helyes; utóvégre is több ezer munkás van községünkben, tehát illő, hogy azok képviselve legyenek. Különben is, Huszka értelmes ember, ki megfogja helyét álni a képviselőtestületben. A mennyire helyeseljük a 48-as párt eljárását ebben az ügyben, épp annyira elítéljük azért, hogy olyan egyvéneket, mint Fodor Sándor és Siha József nem jelöl. Hiszen sck olyan ügye van Csongrád városnak, hol ilyen két ember tanácsát igénybe kell venni. Ilyen a hid ügy ebbe az ügybe csak is olyan egyének szólhatnak bele, akik ehhez értenek. Nagy baj lesz, ha ilyen vízi ügyekben nem tud a t. előjáróság kihez fordulni tanácsért. Éppen ezért, kívánatos lenne, ha akár Fodor Sándort, akár Siha Józsefet jelölnék a községi képviselői állásra.

— **Dr. Szarka Mihály haragszik,** de kinek volt még igaza a ki haragudott, bizony senkinek, hát hogy lenne most éppen Szarkának. Meg lett hiva az e hó 14-én tartott közgyűlésre és ha a mult vasárnap kudarcza óta került is az embereket és így a jegyzőknek nem is volt módjukban vele közölni, hogy Kossuth Ferencz legutóbbi leveléről jelentést szándékoznak tenni a közgyűlésen, de tudta azt pártvezére Faragó Antal, és ha a községi fogyasztási adók behozatalát ellenzi, akkor meg éppen ezért is be kellett volna a közgyűlésre jönnie, minthogy ezen tárgy még a neki jó elve kikézbisített tárgyszorozatba is be lett iktatva.

— **Sima Ferencz csődje.** A képviselőház összeférhetetlenségi bizottsága a f. hó 14-én tartotta volna ülését Sima csőd-ügyében; de amennyiben a bizottság tagjai kellő számban meg nem jelentek, az ülést elhalasztották. Különben Sima Ferencz kérvényt is nyújtott a bizottság-

Az eljegyzést mindjárt meg is tartották ő nagyságáék urí házánál kint a falun. A dühöngő apa lecsillapult és el-érzékenyült. Nem értette teljesen a dolgot s minthogy a pezsgő, melyivel ő nagyságáék az eljegyzési ünnepélyt fűszereztek, még jobban megzavarta fejét, bocsánatért dadogott.

Látja kérem nem kell elhamarkodni semmit, — oktatta az öreg nagyságos asszony.

A leány mogorván, sápadtan, lehajtott fejjel ült ott s ő nagyságaiknak minden kegyes beszédére alig felelt egy-két szót, halkán, hidegen.

Vőlegényének kedveskedését is épp úgy fogadta s igazán oly erős lélek kellett hozzá, mint a Kalmár Imréé, ki a hálátlanság e szembeszökő jelét oly nyugodtan eltúrte. Nem kevesebb lelki erő kellett azoknak a gunyos pillantásoknak az elviseléséhez, melyekkel a cselédség kisérgette a nevelő urat.

De Kalmár Imre tudta, hogy ez már csak nagyon rövid ideig tart. A cselédséget megveti, a menyasszonynak pedig majd megjön az esze. Most még talán abban reménykedik, hogy az urí haza talál jönni külföldről; de ha látja, hogy nem jön, bele nyugszik sorsába s még hálát is ad, hogy ilyen férjet kaphat.

Valóban a mint közeledik az esküvő napja, a leány napról-napra csöndesebb, szelidebb lesz, szemeiben nem sötétlik már

a hideg dacz és keserűség s pillantása néha olyan különös.

— Lám, ugye? — gondolja magában Kalmár Imre.

Mikor már az esküvőre mennének a menyasszony beszélni akar vőlegényével. — Parancsol valamit Tonikám? kérdezi az udvarias vőlegény.

A menyasszony zavart, pirul, remeg szemeit lesütve végre megszólal:

— Hát szeret engem igazán?

— Hogyne szeretném, édes? Imádom.

S Kalmár Imre egész gyönyörűséggel öleli szép menyasszonyát, ki nem vonakodik.

— Hü felesége leszek, jó felesége leszek, de ne fogadjon el semmit ezektől a hitványaktól.

Kalmár Imre megütődve emeli föl fejét:

— De ki mondta azt magának, Tonikám?

— Senki, de én tudom. Mire becsül-nének ők minket, engem, vagy önt? Azt hiszik, engem eladhatnak, önt megvehetik. A pénz mindent kiegyenlít, szegényt, lelkiismeretifurdalást, foltot a becsületen. Óh, ne fogadjon el tőlük semmit. Én dolgozni fogok, varrni fogok, zongoraleckéket adok, megkeresem a mindennapi kenyereimet. Meg fogunk élni, meglátja szegényen, de becsületesen. Oh, ha igazán szeret engem, dobja vissza nekik, a mit velem akarnak adni. Dobja vissza.

Kalmár Imre mosolygott s gyöngéden czirógatta arczát lázasan fölindult szép menyasszonyának:

— Bohók volnánk, édes angyalom, ha ilyen olcsón hagynánk menekülni ezeket az embereket, kik oly gonoszul akartak bánni az én Tonikámmal. Kinevetnék ezt a . . . i nagylelkűségünket, higye el. És ugyan miért küzködnénk, nyomorognánk mi? Mikor ezek a gazdag emberek kárpótlással tartoznak nekünk. Miért enged-nénk el nekik csak egy fillért is? Bizza azt csak rám, édes. Hiába a földön élünk, nem a levegőben, úgy kell intézni a dolgunkat, a hogy legokosabban lehet.

A leány nem felelt, csak arczának vonásai váltak merevebbé s szemei megvetőleg siklottak át vőlegénye arczán.

És azóta, annak immár husz éve, az a hideg megvető kifejezés még mindig ott lebeg a nő szemeiben. S nem fog el-tűnni akkor sem, mikor majd a királyi tanácsosi czimmal fogják földiszíteni a derék férfit.

Hiába hangzanak el a magasztaló pohár köszöntők a banketten. Mikor haza jön az ünnepelt férfi, azt a hideg megvető kifejezést akkor is ott találja felesége szemében s ez a női macacsság megmérgezi minden örömet.



hoz, hogy amennyiben férjének: Sima Ferencnek az időző végzést nem kézbesítették az ülést halasztják el. A fővárosi lapok abban a véleményben vannak, hogy hasztalan minden csűrös-csavarás, a vége csak az lesz, hogy Simának vagy önkénytelenül kell tenni mandátumát, vagy ha ezt tenni vonakodik, hát megfosztják attól.

— **Hegyi és társainak újabb bűnügye.** Erőszakoskodás és lázítás miatt Hegyi Antal és társai ellen a szegedi kir. bünyefenyítő törvényszék megejtette a hivatalos vizsgálatot, a melynek eredményéhez képest a nevezett kir. törvényszék 881. 899. sz. végzésével, magánlak megsértése és izgatás büntetése való felhívás vétsége miatt vád alá helyezte Hegyit és 18 társát. Az eset akkor történt: midőn Hegyi a nyár folyamán 18-ad magával betört a parochiára és Droppa Károly adminisztrátor butorait megrongálták sőt fehérneműből nehány darabot el is loptak. Különben Hegyi ellen ismét vizsgálatot tart Hubacsek törvényszéki vizsgálóbíró. Anynyi már igaz, hogy szelidlelkű szent atyánk folytonos készenlétben tartja a szegedi kir. bünyefenyítő törvényszék vizsgáló bíráit és ügyészeit.

**Csongrád megye és a szegedi kiállítás.** A szegedi orsz. mezőgazdasági kiállítás csongrád megyei csoportjának minél teljesebbé tételére a megyei gazd. egyesület kebelében központi kiállítási bizottság alakult, mely már megállapította munkaprogramját s a kiállításban való részvételre felszólította ugy a gazda közönséget, mint a háziiparral és mezőgazdasági ipari termékek előállításával foglalkozókat. A bizottság határozatából a tisztáninneri és tisztántúli járások közséjeibe Cicatricis Lajos dr. és Écséri Lajos dr. utaznak ki, hogy a kiállításnak propagandát csináljanak, a csongrádi járás közséjeibe pedig Mátéffy László és Bánfalvi Lajos, akik Söhlgy Gyula csongrádi főjegyzővel a napokban fogják megalakítani Csongrádon a helyi bizottságot Csongrádról leginkább a szőlő és gyümölcskiállításban fognak a gazdák résztvenni.

— **Szarvasmarha kiállítás Szegeden.** A szegedi mezőgazdasági országos kiállítás igen sikerültnek ígérkezik, mint azt a szarvasmarha kiállítás rendező bizottságának f. hó 3-án Pirkner János elnöklete alatt tartott ülése konstatálta. Az ülésen Jeszenszki Pál csoportbiztos előterjesztette, hogy a kiállításra eddig bejelentett szarvasmarhák száma már az ezer drbot meghaladta. A bejelentési határidőt a kiállítás igazgatósága július 1-ig meghosszabbította. A bizottság a részvétel fokozása céljából a rendező bizottsági és jury tagokat felkérte, hogy vidékükön a gazdaközönséget és nagyobb uradalmakat a kiállításban való részvételre buzdítani sziveskedjenek. Minthogy a balkán államok kormányai nagy érdeklődéssel kísérik a szegedi kiállítást, melyen nagyszámú tenyésztőt szándékoznak bevásárolni és közvetlen összeköttetést öhajtanak keresni a magyar tenyésztőkkel — a bizottság az igazgatóság útján hivatalosan felkéri a balkán államok kormányait, hogy a szegedi kiállításon megjelenjenek, illetve magukat kiküldöttjeik útján képviseltetni sziveskedjenek. A rendező bizottság megállapította, még ezen az ülésén a biralmi szabályzatot és megválasztotta a jury tagokat.

**A Magyar Hirlap** július elsején új fél-évet nyit meg. A tizenhatszadikát. Jog, törvény s igazság volt eddig a hármas jelszó, a melyért küzdött. E szent háromság uralomra jutásáért harcolt fennállása óta. Ezentul pedig fő feladata lesz az ellenőrzés. Hogyan hajtják végre mindazt, a mi e hármas jelszóhoz tartozik. Ezt tartja szemmel szakadatlanul. Egyetlen mozgató erő kormányozza a Magyar Hirlapot. A közérdek. Mindent a közügyért. Igazságot a legkisebbnek is. Ez a Magyar Hirlap lelkes törekvése. Ezzel segít minden nemes ügyet. Sem pártnak, sem hatalomnak nincsen befolyása a Magyar Hirlapra, melynek elejétől fogva Fenyő Sándor a szerkesztője. Ebben is hű maradt önmagához.

A művelt középosztályra támaszkodik. Főképen annak a lelkéhez szól. Magyar szempontból s hű hazafisággal. Lankadatlanul és osztatlanul. Politikai információi a legalaposabbak. Szépirodalmi része elsőrangú. Hírszolgálatja pontos és kitűnő. Mind-azt bőven és változatosan adja a Magyar Hirlap. Többel kedveskedik közönségének minden más hírlapnál. A legkitűnőbb írói erők sorakoznak szerkesztője köré. Sok érdekes rovata közt állandóan szentel egyet a humornak, a vidámságnak. Ez a közkedveltségű »Társaság« rovat. A tisztviselők, a hivatalnokok, minden ügyökkel a Magyar Hirlapot keresik fel. Külön rovatot szentel nekik a lap. Jogos panaszaikat közli. Azok orvoslását sürgeti, kivívja. S mindezekon kívül a kedvezmények és különös előnyök egész sorozatát biztosítja előfizetőinek. Jókai Mór, a legnagyobb magyar író, most az új félévben gyönyörű hosszabb elbeszélést kezd meg a Magyar Hirlapban. Az új félévben kapják meg az előfizetők a díszes Albumot is. Teljesen ingyen, mint rendesen. Tolstoj remek új regényét, a mely most folyik a lapban, az új előfizetőkhez külön levonatban juttatja el a kiadóhivatal. A Magyar Szalon című pompás szépirodalmi folyóiratot jóval olcsóbban kapják a Magyar Hirlap előfizetői. Épp így a Kis Világ című képes gyermeklapot s a díszes Francia Divatlapot, mely feltűnést kelt mindenfelé. A Magyar Hirlap előfizetési ára negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra, 1 frt 20 kr. Előfizetni bármely naptól kezdve lehet. A kiadóhivatal s a szerkesztőség az V. ker. Honvéd-utáza 4. szám alatt van.

(»Pilseni ősforrás«.) Az 1842. év óta folyton emelkedő sikerrel a pilseni polgári sörfőzdéből bevezetett sör az, a mely csakis jósága és izletessége által szerezte azt a világhírt, melyen a pilseni sör alapszik. A pilseni sör folyton növekvő kedveltsége folytán sok sörfőzde világos sörét »pilseni sör«-nek nevezte el, de sok helyen még sörfőzdek létesítettek »Polgári sörfőzde« czég alatt, melyek gyártmánya »Pilseni sör«, sőt még »Pilseni sör a polgári sörfőzdéből« czim alatt lett forgalomba hozva, természetesen az előállítási helység neve elhallgatásával. Hogy ily hamisítások és visszaéléseknek elejét vegye, a pilseni polgári sörfőzde 1895. évi április 19-én az »Eredeti pilseni« elnevezést mint képvédjegyet beiktatta. De miután ezen védjegy más által is használtatott, kénytelen volt fentnevezett sörfőzde a követhető »szóvédjegyet kérni: »Pilseni ősforrás«, »Ősforrás« és »Polgári pilseni«, a mi engedélyezettett is minek folytán a valódi pilseni sör csakis »Pilseni ősforrás« néven kéréndő.

**A görög philosophia** az emberiség egyik legnagyobb szerű eleműve. Szülőanyja az élet és a költészet. A költészet mezején fakadtak legelső csirái Hesiodos nagy munkáiban. A görögység legelső gondolatesírái a költészetrel ölelkeztek. S ez a frigy sohasem szakadt meg. Költők philosophusok voltak s philosophiájokat erős költői érzés hatotta át. Pythagoras vallássá emelte bölseleti eszméit. A mellett ez a philosophia mindig érintkezésben maradt az élettel. Idegen, keleti elemekből is táplálkozott, de erősen és igazán nemzeti egyéniségébe olvasztotta az idegen elemeket. Kosmogoniával kezdődik, a világ anyagának, keletkezésének találgatásaival. Miletosi Thales azt tanítja, hogy: »minden vízből van«. De Thales nagysága nem e ma naivnak látszó elvben áll, hanem abban, hogy görög földön ő volt az első, ki felvetette az eszmét, hogy mindennek egy közös őse oka van s a kinek kutató szelleme elindult ez őt okot keresni. Sokan következtek utána, kik idő haladtával komolyabb alaposabb, a valósághoz közelebb eső magyarázatokkal álltak elő, de örökre övé marad a dicsőség: a tudományos gondolkodás lobogóját ő tüzte ki először a Chaosba. A philosophia történetében nincs fontosabb és jelentősebb korszak a görög philosophálás koránál, melynek naiv találgatásában a későbbi

philosophia valamennyi nagy eszméje felcsillan, embriyosan. E philosophia fejlődésével foglalkozik dr. Gyomlay Gyula, jeles görög tudósunk a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 27-ik füzetében. A könyvet számos szép illustratio is díszíti. Szerkesztője Marczali Henrik, a nagynevű egyetemi tanár. Az egész vállalat 12 kötetből fog állani. A II. kötet a görögök története. Egy kötet ára diszkötésben 8 frt. Hogy mindenki megszerezhesse, a kiadók hetenként füzetekben is közreadják. Egy füzet ára 30 kr. Kapható Révai Testv. Irod. Int. Részv. Társ. (Budapest, VII., Üllői-ut 18.) és minden hazai könyvkereskedésben.

## Színház.

Elmennek már a színészek. E héten játszottak utoljára. Az igazat megvallva kezdtük már egy kissé unni az élvezetet: 5 mond öt hédig koptattuk Thália templomának küszöbét! Eddig humanus tekintetekből színi jelentéseinkkel mindig hangulatot igyekeztünk csinálni a színházba járás mellett. Most, a midőn már erre nincsen szükség, teljes tárgyilagossággal mondhatunk el egyet-mást.

Nagyon rég ment már minálunk ilyen rosszul egy-egy szintársulatnak, mint a jelenleg itt tartzkodónak. Kutassuk csak az okokat. Először is korán jöttek. Hozzánk nyár vége felé, vagy ősz elején kell jönni — ez a saison — de akkor sem részletekben, hanem minél nagyobb zajjal, egyszerre valamennyinek. Másodsor, a csongrádi közönségnek speciális szerencséje, hogy a multban majd mindig a legjobb vidéki kompániák keresték föl, már pedig a mostanit a legnagyobb jó indulattal sem lehet ilyennek minősíteni, hiszen 3—4 tagjának kivételével a többiek ugyancsak gyenge művészek. Harmadszor — és ez elég nagy baj — az igazgató úrból épp' az igazgató és szervező tehetség hiányzik. Végre még a természet is ellenük látszott esküdni: a hűvös, esős időjárás egy csöppet sem kedvezett a színházba járásnak.

Ez utolsó hét egyébiránt a népszínművek hete volt. Ujat már nem igen mondhatnánk, azért egyszerűen ide iktatjuk sorjába az előadásokat. *Szombaton* (jun. 10-én) Török Margit jutalmával a »Czigány« cz. népszínművet, *vasárnap* a »Gyimesi Vadvirág« szerzőjétől az »Ördög Mátkáját«, *csütörtökön* »Felhő Klárit« adták. Közben (*szerdán*) Fehér E. force-darabját »Niobét« s ezt megelőzőleg a »Szerelmi Varázsital« cz. kedves kis operettet játszották.

Ma utolsó előadásképp' »Náni« kerül színre. Midőn a szintársaságtól ezennel búcsút veszünk, kívánjuk, hogy ott, a hová mennek, több szerencsájük legyen, mint nálunk volt!

## Anyakönyvi bejegyzések.

1899. évi június hó 10-től 17-ig

*Eljegyzés:* Wiesner Lajos csongrádi lakos Tholt Mária Valéria Malvina kisasszony budapesti lakost.

*Házasságot kötött:* Donka Mátyás Menceser Rozáliával, Hanti András Kókai Agnessal és Drigolovics István Mészáros Mária Etelkával. — Mindanyian csongrádi lakosok.

*Születés:* Kolompár Terézia (törvénytelen) — Maszlag Julianna, Jtvös Péter, Fejes János, Viktor Gergely, Sági Margit, Bujáki Margit, Veres Rózsa, Sándor Julianna, Gulyás Anna, Blázsik Mária, Koczó Margit, Szabó János, Lantos Mária, Buzder Lantos Lajos, Lövei Mária, Rácz Mária (törvénytelen), Turi László, Nagyistók Péter Pál, Hajdu Margit, Kis János, Lantos Mária, Illés Ferencz.

*Halálozás:* Kádár Viktória 17 hó. gyermek aszály, — Buesi József 2 év. agyhártyalob. — Ujvári István 43 év. gümőkór. — Maszlag Julianna 1 óra, cyanrus, Rékasi Nagy Viktoria Radics Mihályné 55 év. mellhártyalob. — Dulás Mártha Surányi Rókusné 58 év. gutaütés. — Horváth Varga Imre 56 év. gümőkór. — Kádár Imre 20 hó. béthurut. — Kovács István 38 év. tüdő és mellhártyalob. — Hürkecz Lajos 6 év. gümőkór.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**

Társ-szerkesztők:

**Sághy Mihály, Holló Adolf.**

Kiadólapalajdonos: **Weisz Márk.**

Első cs. és kir. osztrák-magyar hízárólag szab.  
**Homlokzat-festék-gyár**  
**KRONSTEINER KÁROLY**  
 Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában)  
 Az aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kirt katonai intézőségek, vasutak, ipari, banya- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.

E homlokzat-festékek, melyek mészen feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában kilónként 16 krtól felfelé szállítottak és ami a festék szűrtisztaságát illeti, azonos az olajfestékkel.

Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldeték. 15-10

Kiadóhivatalunkban  
 egy-két polgári iskolát végzett fiu  
**tanonczul**  
 fizetés mellett felvétetik.

Hirdetések  
**FELVÉTEK**  
 lapunk kiadóhivatalában.

### A szépség

emelésére, tökéletesítésére és fentartására legkifejezettebb, teljesen ártalmatlan, vegytiszta és zsirmentes készítmény a

### Margit-Créme

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szüntet szeptit, májfoltot, pör-senést, pattanást, bőrratkát (mitesser és minden más bőrbajt. Kisimítja a ránczokat és himlőhe-lyeket, még koros egyéneknek is üde, bájos arczint kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az arczon levő ránczokat massage által tüntetik el. Erre kiválóan alkalmas a Margit-Créme. Ha az arczot naponként Margit-Crémmel masszozzuk, nemcsak a szeplők, májfoltok és egyéb arczsz-tátlanságok tűnnek el, hanem a ránczok himlő-helyek és egyéb rendellenességek, melyeket öregség, gondok, betegség stb okoztak.

Övszer a nap és szél befolyása ellen.  
 Nappal is használható. Nagy tegely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit hölgypor 50 kr. Margit szappan 35 kr.  
 Margit fogpép (Zahnpaste) 50 kr.

Rosetter hajregenerator az ősz hajnak eredeti szinét adja vissza 1 frt.

Hajszőkítő bármily haját aranyzőkére fest 50 kr. és 1 frt.

Tanochinin pomade legjobb hajapoló és növesztő 35 és 50 kr.

Világosvári Bohus bajuszpedró délezeg, szép bajusz nevelésére 25 és 35 kr.

### FÖLDES KELEMEN.

Arad, Deák Ferencz-utca 12.

Bel- és külföldi gyógyszerészi és hygienikus kü-lönlegességek, kötszerek, toilette cikkek raktára,  
 Telefon 111. szám.

Raktár minden gyógyszerárban.

3 frton felüli rendelmények bérmentve küldetnek.

1-10

## PILSENI ÓSFORRÁS.

Az 1842. év óta folyton emelkedő sikerrel bevezetett sör a  
**Pilseni polgári sörfőzdéből**  
 Alapítva 1842-ben,

mely csakis jósága s izletessége által szerezte azt a világhírt, melyen a pilseni sör alapszik.  
 A pilseni sör folyton növekvő közkedveltsége és a sok tudakozódás folytán igen sok sörfőző nemcsak arra határozta el magát, hogy világos sörét „Pilseni” sörnek nevezze el, de sok helyen sörfőzödét létesítettek „Polgári sörfőzöde” czég alatt s azok gyárt-mánya „Pilseni sör”, sőt még „Pilseni sör a polgári sörfőzödéből” czim alatt lett forgalomba hozva, természetesen az előállítási helység neve elhagyásával.

Hamisítások — sokszor szándékosak — mindig voltak s lesznek is napirenden s hogy ezen visszaélést meggátolhassuk, 1895. év ápril 19. az „Eredeti Pilseni” elnevezést — mely sörünket mint legjobban ismert és valóban eredeti jogosan illeti — mint képvédje-gyet beiktattuk. De miután ezen védjegyünk más által is használtott, kénytelenítve voltunk sörünkre következő szövédjegyet kérni:

„Pilseni ősforrás”

és „Os-forrás”

és „Polgári pilseni”,

mely (32183, 32202, illetve 388, 389 és 390 sz. alatti) engedélyeztetett s kérjük az eredeti pil-seni sör barátait és híveit ezt tudomásul venni s jövőben csak „Pilseni ősforrás” sört kérni sziveskedjék.

**Polgári sörfőzöde Pilszenben**  
 Alapítva 1842.

Gróf Schönborn Buchheim Ervin beregmezei uradalmából.

## SZOLYVAI GYÓGYFORRÁS

Dr. KÉTLI, Dr. BÓKAI, Dr. WIDERHOFFER tanár urak és számos orvosi tekin-télyek el ismerő nyilatkozatai alapján kitünő sikerrel ajánlatik: köszvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál; czukorbetegség, huyghomok, epekő; a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomormegbetegedéseknél.

Kitünő ízű ital, igen üdítő viz.

Gyomorbajok elleni specificum.

## A Luhi Erzsébet gyógyforrás.

A gyomor rendetlen működésénél, gyomorsav tulságos képződésénél, gyomor-égés, büfögés, a gyomor elnyálkásodása, a gyomor és bél krónikus hurutja alkalmával kitünően beválik; a torok, gége és hörgők idült hurutos álla-po-tában sikerrel alkalmaztatik.

## POLENAI GYÓGYFORRÁS.

Első rangú diätetikus viz; legüditőbb asztali viz. borral vegyítve kitünő, tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer.

Ezen ásványvizek megrendelhetők:

az uradalmi ásványvizek bérleti kezeléségénél Szolyván (Bereg megye) és minden ásványviz-kereskedésnél.

Prospektus és árjegyzék ingyen és bérmentve.

2-4

ELSŐ BUDAPESTI KÁVEMAGAZIN  
 szétküldési osztálya.

## KÁVÉ

elvámolva és bérmentve

4 1/2 kg. Kuba-kávè . . . frt 6.50

4 1/2 kg. Jáva-kávè . . . » 6.50

4 1/2 kg. Mekka-kávè . . . » 6.50

4 1/2 kg. Gyöngy-kávè . . . » 6.80

Póstán utárvétel vagy a pénz előleges beküldésével küld:

**BELÁK ISTVÁN**

BUDAPEST.

VII., Rottenbiller-utca 4. sz.

Telefón 61-75.

Kizárólagos szétküldés Budapestről

Ez az és ezer elismerő-leveli jó áruért.

Ismételadónak a budapesti fővárosház-ból átvéve, hordókban vagy zsákokban.

### Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid ügynö-kök, kik törvényszerűen megengedett sorsjegyeknek, részletfizetésre való ela-dásával, egy nagy pénzintézet (részvén-yársaság) számlájára foglalkozni óhaj-tanak. Ajánlatok „Confidentia” czimen: Eckstein Bernát hirdetési irodájába Bu-dapest, V., Fürdő-utca 4. intézendők.

5-2